

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 9P/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200554
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Guček
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2020:2720200554.6

Uznesenie

Okresný súd Skalica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. V., nar. XX.X.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, dieťa rodičov: T. V., nar. X.X.XXXX, trvale bytom U., E. XXXX/XX, právne zastúpená: JUDr. Ján Pekar, advokát so sídlom Skalica, Potočná 191/39, a K. V., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U., E. XXXX/XX, prechodne bytom A., V. XXX, o návrhu otca na zmenu zverenia maloletého dieťaťa, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd dočasne zveruje maloletú Q. V., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, a to na čas do skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Skalica sp. zn. 9P/26/2020.

II. Matka je povinná platiť výživné na maloletú Q. v sume 180,- € mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom doručeným súdu dňa 4.5.2020 domáha zmeny zverenia maloletej Q., nar. XX.X.XXXX. Dňa 12.10.2020 tunajšiemu súdu navrhovateľ doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd dočasne zveril maloletú do jeho starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že býva spolu s manželkou G. V., nar. XX.X.XXXX v prenajatom dvojizbovom činžovom byte. Od začiatku mája 2020 býva spolu s nimi v spoločnej domácnosti aj maloletá Q., ktorá má k dispozícii samostatnú izbu, v ktorej má lôžko, veľký šatník, písací stôl, skrinky, počítač a tlačiareň. Na začiatku mesiaca máj 2020 sa od dcéry dozvedel, že má problémy s matkou a jej želaním je bývať u neho. Aj napriek uvedeným skutočnostiam si plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej do rúk matky, hoci maloletá je od mesiaca máj 2020 v jeho starostlivosti. Matka počas tejto doby neposiela žiadne výživné. Poznamenal, že je v záujme maloletej, aby bola dočasne zverená do jeho osobnej starostlivosti na čas do právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Zároveň navrhol matke uložiť povinnosť platiť výživné vo výške 180,- € mesačne.

2. Súd mal z listinných dôkazov preukázané, že maloletá Q. je dieťa, ktorého rodičmi sú T. V., nar. X.X.XXXX a K. V., nar. XX.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č. k. 6P/118/2015-61 zo dňa 30.9.2015, právoplatným dňa 2.11.2015, súd manželstvo rodičov rozviedol a schválil dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu tak, že maloletú Q. zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na jej výživu v sume 120,- € mesačne, styk otca s maloletou nebol upravený.

3. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 7.7.2020 súd zistil, že otec býva spolu s manželkou G. V., nar. XX.X.XXXX v prenajatom dvojizbovom činžovom byte. Od začiatku mája 2020 býva spolu s nimi v spoločnej domácnosti aj maloletá Q.. Domácnosť je zariadená a udržiavaná v čistote a v poriadku. Maloletá Q. má k dispozícii samostatnú izbu, v ktorej má lôžko, veľký šatník, písací stôl, skrinky, počítač a tlačiareň. Mesačné náklady na domácnosť sú 120,- €, ďalej otec platí benzín do práce 120,- €, výživné na maloletú Sabinu 120,- €, krúžok angličtiny maloletej 30,- €, vreckové maloletej 60,- €, poplatok za

krúžok spevu 75,- €, stavebné sporenie maloletej 30,- €. Otec je zamestnaný ako R. v I. R. v Q. a v I. R. V.-Q., mesačne zarobí asi 1.400,- €. Manželka otca je R. v I. R. v O. a v I. R. V.-Q.. Matka býva v novostavbe rodinného domu, ktorý je v BSM obidvoch manželov. Dom je trojizbový, zariadený kuchyňou s obývačkou, sociálnym zariadením, spálňou a maloletá Q. má svoju izbu zariadenú študentským nábytkom a posteľou. Matka mesačne hradí hypotéku vo výške 172,- €, elektrinu 97,- €, vodu 13,- €, plyn 38,- €, internet 20,- €, telefón 25,- €, internát 45,- €, strava v škole 50-70,- €, tanečný krúžok 5,- € + 40,- €, vreckové maloletej 20,- €, ZRPŠ v škole 50,- € polročne. Matka je zamestnaná ako I. na L. vo G. Z. v Q.. Matka priemerne mesačne zarobí asi 900,- €. Zdravotný stav maloletej je dobrý, má absolvované všetky povinné prehliadky a očkovania. Ošetrovateľom je F.. E. v R.. Má nový strojček na zuby, náklady spojené so vstupnými kontrolami hradila matka, strojček na zuby hradil otec. V minulosti maloletá Q. navštevovala ambulanciu psychologičky X.. Q. v Q.. Maloletá v mesiaci máj 2020 uviedla, že matka je robí scény, že nemôže ísť k otcovi ani von s kamarátkami, keď matka má voľno. Maloletá niekoľkokrát žiadala matku, aby zmenila svoje správanie, matka však vždy zmenila svoje správanie len na krátky čas. Situácia vyvrcholila dňa 2.5.2020, kedy mala ísť maloletá zo styku od otca domov k matke. Maloletá počas telefonického hovoru s matkou počula v telefóne, že je nazúrená, že maloletá jej bodla nôž do srdca, nakoľko má novú šťastnú rodinu. Maloletá odmietla ísť domov, nakoľko vedela, že bude doma scéna zo strany matky. Otec neodovzdal maloletú matke, od tej doby býva s otcom, otec toto riešil poradenstvom na polícii, následne poradenstvom na oddelení úradu práce a podaním návrhu na zmenu zverenia na Okresný súd Skalica. Matka navrhuje zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch, počas školského roka by počas týždňa maloletá trávila čas na internáte a počas víkendov striedavo u obidvoch rodičov. Rodičom bolo poskytnuté sociálne poradenstvo a ponúknutý referát poradensko-psychologických služieb, maloletá s otcom tieto služby intenzívne využívajú, matka sa zúčastnila jednej konzultácie. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, nezistil žiadne nedostatky vo výchove a starostlivosti zo strany otca o maloletú, z ktorého dôvodu navrhol návrhu otca vyhovieť, a to najmä s poukazom na názor maloletej, styk matky s maloletou navrhol neupravovať na žiadosť maloletej, ktorá aktívne spolupracuje s psychologičkou poradenskopsychologických služieb za účelom pomoci vyrovnáť sa s nepriaznivou situáciou v rodine.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 19.10.2020 súd zistil, že maloletá a otec sa pravidelne zúčastňujú odborného poradenstva na Referáte poradenskopsychologických služieb Senica, pracovisko Skalica. S maloletou sú realizované individuálne stretnutia s cieľom podpory jej zdravého sebavedomia a zvládanie záťažovej situácie v rodine. Cieľom poradenstva je tiež smerovať maloletú k náprave vzťahu s matkou. Maloletá matku aktuálne odmieta, takisto odmieta spoločné stretnutie s ňou. S otcom prebiehajú stretnutia spoločne s manželkou, cieľom konzultácii je podporiť ich pri zvládaní danej situácie, zlepšovaní komunikácie s matkou. Psychologička F.. F. T. zhodnotila, že aktuálne neprišlo k zlepšeniu vzťahov. Matka sa od pojednávania zúčastnila troch stretnutí s psychologičkou. Odborné poradenstvo je v štádiu motivácie, orientácia v situácii, vyjasňovanie cieľov a vytváranie kontraktu. Psychologička X.. F. V. sa vyjadrila, že k zmene doposiaľ neprišlo. Maloletá sa naďalej zdržiava v domácnosti otca. Povinnosti do školy si plní formou on-line vyučovania. Mesačný príjem otca je 1.400,- €, jeho manželke sa narodilo ďalšie dieťa, je na materskej dovolenke. Matka sa vyjadrila, že odkedy navštevuje psychologičku, sa jej vzťah s maloletou zhoršuje. Matka poukazuje na skutočnosť, že otec maloletou manipuluje a neustále sa matke vyhráža. Matka s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí. Dňa 12.10.2020 bol vykonaný pohovor aj s maloletou, ktorá uviedla, že je na matku nahnevaná. Matka sa k nej správa, ako keby sa nič v minulosti neudialo a nevedomuje si, že je potrebné toto riešiť. Maloletá poukázala na skutočnosť, že matka jej nijako finančne ani materiálne neprispieva, avšak si kúpila auto. Naďalej chce bývať u otca, je u neho spokojná. Veľmi si obľúbila bračeka G. a veľmi rada pomáha so starostlivosťou o neho. U otca sa cíti dobre. Otec aj s manželkou sa neustále zaujímajú o jej pocity a prežívanie. S konzultáciami u psychologičky je spokojná a chce s ňou naďalej spolupracovať.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa článku 4 CMP súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 34 ods. 1 zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. Obaja rodičia zodpovedajú spoločne za všestranný vývoj dieťaťa. Vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti buď spoločne, alebo aj jednotlivito po vzájomnej dohode. Ak sa rodičia o styku s dieťaťom nedohodnú a ak je to v záujme dieťaťa, súd upraví styk rodičov s dieťaťom v rozsahu zodpovedajúcom jeho záujmu.

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/ CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. O nariadení neodkladného opatrenia súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti súd v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Súd poukazuje na to, že neodkladné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom v danom prípade je len dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo dieťaťa ohrozené. Z charakteru neodkladného opatrenia a požiadavky zákonodarcu na rýchlosť jeho vydania vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Ak však súd má k dispozícii skutkové zistenia, že maloletému dieťaťu hrozí ujma na jeho právach, v záujme dieťaťa bude vždy jeho ochrana pred takýmto možným rizikom v podobe nariadenia neodkladného opatrenia.

16. Po oboznámení sa s listinnými dôkazmi súd považuje návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný, nakoľko je potrebné, aby bol dočasne upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Súd pritom vychádza zo stavu, ktorý je v čase rozhodnutia o návrhu. Súd zistil,

že maloletá Q. sa od mesiaca máj 2020 nachádza vo faktickej osobnej starostlivosti otca. Z návrhu a zo správ kolízneho opatrovníka vyplýva, že otec dostatočným a podrobným spôsobom opísal skutkový stav, ktorý sa obsahovo zhoduje s priloženými listinnými dôkazmi. Súd zistil, že medzi maloletou Q. a jej matkou a medzi rodičmi navzájom sú problémy a nezhody. Súd najmä poukazuje na skutočnosť, že od mesiaca máj 2020 sa maloletá nachádza vo výlučnej starostlivosti otca (t.j. v čase podania návrhu vyše päť mesiacov), pričom stretávanie s matkou odmieta. Za tejto situácie, kedy si otec zároveň podal návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o ktorom bude súd konať, považoval návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný, nakoľko je potrebné zosúladiť právny stav so stavom faktickým. Súd osobitne prihliadol aj na vyjadrenie maloletej, a to s ohľadom na jej vek (16 rokov). Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a maloletú Q. zveril do osobnej starostlivosti otca, nakoľko je to v jej záujme.

17. Súd styk matky s maloletou neupravil, nakoľko otec maloletej v stretávaní s matkou nebráni. Súd pritom vychádzal jednak z vyjadrení samotnej maloletej ako aj z vyjadrení kolízneho opatrovníka, že jej vzťah s matkou je vážne narušený a v tejto situácii je potrebná dlhodobá spolupráca celej rodiny s odborníkmi. Zároveň súd dodáva, že predmetná úprava styku je len dočasná, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, v ktorom konaní bude vykonané znalecké dokazovanie, v rámci ktorého budú riešené aj otázky najlepšej a najprospešnejšej úpravy styku maloletej. Podľa názoru súdu takto upravené pomery maloletého dieťaťa predstavujú jediný spôsob, ako je možné zabezpečiť zdravý psychický a fyzický vývoj dieťaťa.

18. Vzhľadom na zmenu v osobnej starostlivosti o maloleté dieťa bolo potrebné určiť výživné tomu rodičovi, ktorý o neho nevykonáva osobnú starostlivosť. V zmysle § 366 CMP súd neodkladným opatrením môže nariadiť účastníkovi, aby platil výživné v nevyhnutnej miere, teda v rozsahu určenom na uspokojovanie základných životných potrieb oprávnenej osoby. Vzhľadom na uvedené súd uložil matke povinnosť platiť výživné na maloletú Q. vo výške 180,- €, ktoré súd považuje za primerané potrebám maloletej a schopnostiam a možnostiam rodičov. Z potvrdenia o príjme matke mal súd preukázané, že je zamestnaná vo G. Z. a jej priemerný čistý mesačný príjem je vo výške 1.017,36 €. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica súd zistil, že matka poberá na maloletú Q. prídavok na dieťa vo výške 24,95 € mesačne. Mesačné výdavky matky sú vo výške cca. 513,- € (hypotéka 172,- €, elektrina 97,- €, voda 13,- €, plyn 38,- €, internet 20,- €, telefón 25,- €, internát 45,- €, strava v škole 50-70,- €, tanečný krúžok 5,- € + 40,- €, vreckové maloletej 20,- €, ZRPŠ v škole 50,- € polročne). Otec je zamestnaný ako učiteľ v I. R. v Q. a v I. R. V.-Q., mesačne zarobí cca 1.400,- €. Mesačné náklady má vo výške cca. 555,- € (domácnosť 120,- €, cestovné 120,- €, výživné na maloletú Q. 120,- €, krúžok angličtiny maloletej 30,- €, vreckové maloletej 60,- €, poplatok za krúžok spevu 75,- €, stavebné sporenie maloletej 30,- €).

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutkový stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku)

Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP).